

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z Języka Polskiego
dla uczniów gimnazjów
województwa śląskiego
w roku szkolnym 2012/2013**

KOD UCZNIWA

--	--	--

Etap: wojewódzki
Data: 1 marca 2013 r.
Czas pracy: 90 minut

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 12 stron i 27 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniu zamkniętym podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „X” **bezpośrednio na arkuszu**.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
8. Przygotowując odpowiedzi na pytania, możesz skorzystać z miejsc opatrzonych napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 60

Liczba punktów umożliwiająca kwalifikację do kolejnego etapu: 54

Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	Razem
Liczba punktów możliwych do zdobycia	2	1	7	1	3	4	1	1	1	2	3	2	1	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	60
Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika konkursu																												

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący -	5. Członek -
2. Członek -	6. Członek -
3. Członek -	7. Członek -
4. Członek -	8. Członek -

Zadania od 1. do 9. odnoszą się do *Folwarku zwierzęcego* George'a Orwella.

Zadanie 1. (2 pkt)

Dopasuj po jednej cesze wymienionym w tabeli bohaterom *Folwarku zwierzęcego*. Jedna cecha, spośród podanych, jest zbędna.

bezmyślność, odpowiedzialność, pracowitość, przebiegłość, tchórzliwość

Lp.	Zwierzęta	Cecha
1.	Koń	
2.	Kury, gęsi	
3.	Owce	
4.	Świnie	

Zadanie 2. (1 pkt)

Folwark zwierzęcy jako utwór literacki wykorzystuje zespół cech charakterystycznych dla

- A) kryminału.
- B) bajki zwierzęcej.
- C) powieści przygodowej.
- D) powieści fantastyczno-naukowej.

Zadanie 3. (7 pkt)

Oceń prawdziwość podanych informacji, wpisując znak X w kolumnach *Prawda* lub *Falsz*.

Lp.	Folwark zwierzęcy	Prawda	Falsz
1.	posiada schematyczną fabułę, służącą wyeksponowaniu głównej myśli.		
2.	należy interpretować, odczytując dosłowne znaczenia.		
3.	jest utworem wykorzystującym alegorię.		
4.	powinien być odczytywany jako ostrzeżenie przed łamaniem praw człowieka do wolności.		
5.	przedstawia świat zwierząt jako hipotetyczną ewolucję świata przyrody.		
6.	opisuje rzeczywistość odwrotnie niż w utopii, czyli świat, w którym dominuje zło.		
7.	jest ostrzeżeniem przed ustrojem totalitarnym.		

Zadanie 4. (1 pkt)

Przykazanie *Wszystkie zwierzęta są równe* po zmianie brzmiało:

Wszystkie zwierzęta są równe, ale niektóre zwierzęta

- A) są przyjaciółmi ludzi.
- B) są równiejsze od innych.
- C) powinny być wrogami ludzi.
- D) powinny chodzić na dwóch nogach.

Zadanie 5. (3 pkt)

Uzupełnij tabelę, podając przykłady z fabuły *Folwarku zwierzęcego*, które uzasadniają złamanie ustalonych przykazań.

Lp.	Przykazanie	Przykład z tekstu
1.	Żadne zwierzę nie będzie pić alkoholu.
2.	Żadne zwierzę nie zabije innego.
3.	Wszystkie zwierzęta są równe.

Zadanie 6. (4 pkt)

Towarzysze, zastanówcie się, czym jest to nasze życie? Nie obawiajmy się tych słów: żyjemy nędznie, harujemy i wczesnie umieramy. Rodzimy się, otrzymujemy tylko tyle pożywienia, by nie zdechnąć z głodu, a tych z nas, którzy się do tego nadają, zmusza się do pracy aż do upadłego; gdy przestajemy być użyteczni, natychmiast zabija się nas z nieopisanym okrucieństwem. (...) Człowiek jest naszym jedynym prawdziwym wrogiem. Usuńmy człowieka, a na zawsze znikną główne przyczyny głodu i pracy ponad siły.

George Orwell, *Folwark zwierzęcy*, przekład B. Zborski, Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA S.A., Warszawa 2004, s. 24-25.

Nazwij środki językowe typowe dla przemówienia i potwierdź je stosownym cytatem z powyższej mowy Majora.

Lp.	Nazwa środka językowego	Cytat z użyciem wskazanego środka językowego
1.		
2.		
3.		
4.		

Zadanie 7. (1 pkt)

Określ funkcję składniową wyrazów podkreślonych w zdaniu:

Usuńmy człowieka, a na zawsze znikną główne przyczyny głodu i pracy ponad siły.

człowieka -

główne -

głodu -

Zadanie 8. (1 pkt)

Zwierzęta w ogrodzie patrzyły to na świnię, to na człowieka, potem znów na świnię i na człowieka, ale nikt nie mógł się połapać, kto jest kim.

Powyższe zdanie

- A) kończy powieść.
- B) dotyczy epizodu.
- C) jest wprowadzeniem do fabuły powieści.
- D) zapowiada główne wydarzenie, czyli rewolucję w folwarku.

Zadanie 9. (1 pkt)

W kontekście całego utworu wyjaśnij sens zdania: *Zwierzęta w ogrodzie patrzyły to na świnię, to na człowieka, potem znów na świnię i na człowieka, ale nikt nie mógł się połapać, kto jest kim.*

.....

.....

.....

Zadania od 10. do 16. odnoszą się do *Pielgrzyma* Paula Coelho.

Człowiek nigdy nie przestaje marzyć. Marzenie jest pokarmem dla duszy, jak żywność jest strawą dla ciała. Przez lata naszego życia bardzo często się zdarza, że marzenia niosą rozczarowanie, a pragnienia kończą się zawodem. Mimo to wciąż trzeba marzyć, w przeciwnym razie nasza dusza umiera. (...)

Dobra Walka to ta, którą podejmujemy w imię naszych marzeń. Kiedy wybucha w nas z pełną mocą – w młodości – mamy wielką odwagę, ale nie potrafimy jeszcze walczyć. Gdy po licznych wysiłkach zdołamy osiąść tę umiejętność, nie mamy już tyle odwagi w walce. Wówczas zwracamy się przeciw sobie, by w końcu stać się swym najgorszym wrogiem. Uważamy własne marzenia za infantylne, nieziszczalne, za owoc nieznamośności realiów życia. Zabijamy nasze marzenia, bojąc się podjąć Dobrą Walkę. (...)

Pierwszym symptomem, który ujawnia, że zabijamy marzenia, jest brak czasu – ciągnął Petrus. – Najbardziej zajęci ludzie, jakich zdarzyło mi się spotkać, zawsze mieli czas na wszystko. Ci, którzy nic nie robili, byli wciąż zmęczeni, nie zdawali sobie sprawy, jak mało pracują, i stale narzekali, że dzień jest za krótki. W rzeczywistości bali się podjąć Dobrą Walkę. Drugim objawem śmierci naszych marzeń jest pewność przekonań. Ponieważ nie chcemy spoglądać na życie jak na wielką przygodę do przeżycia, zaczynamy uważać się za rozważnych, sprawiedliwych i przykładnych, ale naprawdę wymagamy od siebie równie mało, jak od życia. (...) I wreszcie trzecim symptomem śmierci naszych marzeń jest spokój: życie staje się niedzielnym popołudniem, nie żąda od nas niczego szczególnego, a i my nie mamy ochoty wiele z siebie dawać. Wtedy sądzimy, że dojrzelismy, że odsuwamy od siebie dziecięce fantazje i że osiągnęliśmy spełnienie w życiu osobistym i zawodowym. Jesteśmy zaskoczeni, gdy osoba w naszym wieku mówi, że wciąż lubi to czy tamto. Ale naprawdę, w głębi ducha, wiemy, co się stało: wyrzekliśmy się naszych marzeń i walki o nie, Dobrej Walki.

Paulo Coelho, *Pielgrzym*, przekład Krystyna Szeżyńska-Maćkowiak, Świat Książki, Warszawa 2003, s. 69-72.

Zadanie 10. (2 pkt)

Podane w drugim akapicie określenie *Dobrej Walki* przekształć na jednozdaniowy apel skierowany do rówieśnika, aktywizujący go do działania. Pamiętaj o graficznym zapisie tego apelu.

Apel:

Zadanie 11. (3 pkt)

Uzupełnij tabelę, wpisując nazwy środków językowych lub podając przykład wskazanego środka językowego. Środki językowe i ich przykłady odnoszą się do poniższego zdania.

Marzenie jest pokarmem dla duszy, jak żywność jest strawą ciała.

Lp.	Nazwa środka językowego	Przykład wskazanego środka językowego
1.	<i>Marzenie jest pokarmem dla duszy.</i>
2.	<i>Marzenie jest jak żywność.</i>
3.	archaizm

Zadanie 12. (2 pkt)

Na podstawie drugiego akapitu podaj cechy człowieka, który posiada marzenia, ale nie potrafi ich urzeczywistnić.

Lp.	Okres życia	Cechy sprzyjające spełnieniu marzeń	Cechy niesprzyjające spełnieniu marzeń
1.	Okres młodości
2.	Okres dojrzałości

Zadanie 13. (1 pkt)

Marzenia infantylne to inaczej marzenia

Zadanie 14. (4 pkt)

Wymień cztery powody, dla których człowiek rezygnuje z marzeń.

A).....

B).....

C).....

D).....

Zadanie 15. (1 pkt)

Metaforyczne określenia *dusza umiera, śmierć marzeń* są jednocześnie przykładami animizacji, czyli środkami stylistycznymi polegającymi na

.....

Zadanie 16. (1 pkt)

Statek jest bezpieczniejszy, gdy kotwiczony w porcie, nie po to jednak buduje się statki – odpowiedziałem.

Wyjaśniając, w kontekście całej powieści, przenośny sens słów bohatera, zapisz naukę, jaka z nich płynie dla człowieka.

.....

.....

.....

Zadania od 17. do 26. odnoszą się do wiersza Czesława Miłosza pt. „*Do polityka*”.

Czesław Miłosz *Do polityka*

Kto ty jesteś człowieku – zbrodniarz czy bohater?
Ty, którego do czynu wychowała noc.
Oto starca i dziecka w ręku dzierzysz los
I twarz twoja zakryta
Jak golem nad światem.

Czy obrócisz w popioły miasto czy ojczyznę?
Stój! Zadrzyj w sercu swoim! Nie umywaj rąk!
Nie oddawaj wyroku niespełnionym dziejom!
Twoja jest waga i twój jest miecz
Ty ponad ludzką troską, gniewem i nadzieją
Ocalasz albo gubisz
Pospolitą rzecz

Ty jesteś dobry i w gronie rodziny
Pieściłeś nieraz blask dziecinnych głów.
Ale jeżeli przeklnie ciebie – milion rodzin?
Biada! Co pozostanie z Twoich dobrych dni?
Co pozostanie z Twoich krzepkich mów?
Ciemność nadchodzi

Gwarne miasta i pola, kopalnie, okręty
Na twojej dłoni, ludzkiej, jakże ludzkiej.
Patrz. Linia twego życia tędy będzie szła.
Trzykroć błogosławiony
Po trzykroć przeklęty

Władco dobra
Albo władco zła.

Kraków 1945
Światło dzienne, 1953

Cz. Miłosz *Do polityka* (W:) *Być poetą; antologia poezji dla maturzystów*, Wyd. Silva Rerum, Gorzów Wielkopolski 1993, s.110.

Zadanie 17. (1 pkt)

Wiersz należy do liryki apelu, ponieważ

- A) zawiera apostrofę.
- B) adresatem wiersza jest polityk.
- C) podmiot liryczny wyraża swoje emocje.
- D) podmiot liryczny chce wywrzeć wpływ na postawę adresata.

Zadanie 18. (1 pkt)

Określ funkcję, jaką pełni użycie w wersie trzech zdań wykrzyknikowych.
Stój! Zadrzyj w sercu swoim! Nie mywaj rąk!

.....

.....

Zadanie 19. (1 pkt)

Wyjaśnij przenośny sens związku frazeologicznego *umywać ręce*.

.....

.....

Zadanie 20. (1 pkt)

Podaj tytuł utworu, z którego pochodzi związek frazeologiczny *umywać ręce*.

.....

Zadanie 21. (1 pkt)

W zacytowanych fragmentach wersów:

Ocalasz albo gubisz
zbrodniarz czy bohater
Władco dobra / Albo władco zła.

poeta wykorzystuje

- A) epitety.
- B) antonimy.
- C) synonimy.
- D) homonimy.

Zadanie 22. (1 pkt)

Noc w wersie: *Ty, którego do czynu wychowała noc.* jest metaforą

- A) zła.
- B) historii.
- C) ciemności.
- D) pory dnia.

Zadanie 23. (1 pkt)

Nazwij zabieg stylistyczny wykorzystany w zacytowanych fragmentach wersów, podkreślony przez użycie *albo*, *czy*.

Ocalasz albo gubisz
zbrodniarz czy bohater
Władco dobra / Albo władco zła.

.....
Zadanie 24. (1 pkt)

Jako część mowy *albo* jest

- A) partykułą.
- B) zaimkiem.
- C) spójnikiem.
- D) przyimkiem.

Zadanie 25. (1 pkt)

W kontekście całego wiersza określ obowiązek, jaki spoczywa na polityku.

.....
Zadanie 26. (1 pkt)

W kontekście całego wiersza podaj dwie różne, niepożądane cechy polityka.

.....
Zadanie 27. (15 pkt)

Scharakteryzuj postawy dwóch bohaterów literackich, którzy, pełniąc przywódczą rolę w swoim środowisku, wpłynęli na życie innych ludzi. Oceń te postawy.

Objętość Twojej pracy: 1 – 1,5 strony.

A series of 30 horizontal dotted lines for writing.

Brudnopis

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego – III etap
dla uczniów gimnazjum woj. śląskiego
w roku szkolnym 2012/2013

Lp.	Model odpowiedzi	Schemat punktowania zadań																																
	Uczeń otrzymuje punkt(y) za																																	
1.	przyporządkowanie zwierzętom, bohaterom <i>Folwarku zwierzęcego</i> , charakteryzujących je cech. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Lp.</th> <th style="text-align: center;">Zwierzęta</th> <th style="text-align: center;">Cecha zwierząt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Koń</td> <td>pracowitość</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td>Kury, gęsi</td> <td>tchórzliwość</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">7.</td> <td>Owce</td> <td>bezmyślność</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8.</td> <td>Świnie</td> <td>przebiegłość</td> </tr> </tbody> </table>	Lp.	Zwierzęta	Cecha zwierząt	5.	Koń	pracowitość	6.	Kury, gęsi	tchórzliwość	7.	Owce	bezmyślność	8.	Świnie	przebiegłość	0-1-2 2 pkt. za cztery poprawnie wskazane cechy 1 pkt za trzy poprawnie wskazane cechy																	
Lp.	Zwierzęta	Cecha zwierząt																																
5.	Koń	pracowitość																																
6.	Kury, gęsi	tchórzliwość																																
7.	Owce	bezmyślność																																
8.	Świnie	przebiegłość																																
2.	wskazanie odpowiedzi B.	0-1																																
3.	poprawną ocenę prawdziwości podanych informacji. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Lp.</th> <th style="text-align: center;">Folwark zwierzęcy</th> <th style="text-align: center;">Prawda</th> <th style="text-align: center;">Falsz</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>posiada schematyczną fabułę, służącą wyeksponowaniu głównej myśli.</td> <td style="text-align: center;">x</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>należy interpretować, odczytując dosłowne znaczenia.</td> <td></td> <td style="text-align: center;">x</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>jest utworem wykorzystującym alegorię.</td> <td style="text-align: center;">x</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>powinien być odczytywany jako ostrzeżenie przed łamaniem praw człowieka do wolności.</td> <td style="text-align: center;">x</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>przedstawia świat zwierząt jako hipotetyczną ewolucję świata przyrody.</td> <td></td> <td style="text-align: center;">x</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td>opisuje rzeczywistość odwrotnie niż w utopii, czyli świat, w którym dominuje zło.</td> <td style="text-align: center;">x</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">7.</td> <td>jest ostrzeżeniem przed ustrojem totalitarnym.</td> <td style="text-align: center;">x</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Lp.	Folwark zwierzęcy	Prawda	Falsz	1.	posiada schematyczną fabułę, służącą wyeksponowaniu głównej myśli.	x		2.	należy interpretować, odczytując dosłowne znaczenia.		x	3.	jest utworem wykorzystującym alegorię.	x		4.	powinien być odczytywany jako ostrzeżenie przed łamaniem praw człowieka do wolności.	x		5.	przedstawia świat zwierząt jako hipotetyczną ewolucję świata przyrody.		x	6.	opisuje rzeczywistość odwrotnie niż w utopii, czyli świat, w którym dominuje zło.	x		7.	jest ostrzeżeniem przed ustrojem totalitarnym.	x		0-1-2-3-4-5-6-7 1 pkt za każde poprawne uzupełnienie tabeli
Lp.	Folwark zwierzęcy	Prawda	Falsz																															
1.	posiada schematyczną fabułę, służącą wyeksponowaniu głównej myśli.	x																																
2.	należy interpretować, odczytując dosłowne znaczenia.		x																															
3.	jest utworem wykorzystującym alegorię.	x																																
4.	powinien być odczytywany jako ostrzeżenie przed łamaniem praw człowieka do wolności.	x																																
5.	przedstawia świat zwierząt jako hipotetyczną ewolucję świata przyrody.		x																															
6.	opisuje rzeczywistość odwrotnie niż w utopii, czyli świat, w którym dominuje zło.	x																																
7.	jest ostrzeżeniem przed ustrojem totalitarnym.	x																																
4.	wskazanie odpowiedzi B.	0-1																																
5.	podanie przykładów, uzasadniających złamanie wskazanych przykazań. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Lp.</th> <th style="text-align: center;">Przykazanie</th> <th style="text-align: center;">Przykład z tekstu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Żadne zwierzę nie będzie pić alkoholu.</td> <td>np. Końcowa scena, kiedy świnie piją alkohol wraz z ludźmi. Końcowa scena, kiedy Napoleon pije alkohol wraz z sąsiadem, panem Pilkingtonem.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Żadne zwierzę nie zabije innego.</td> <td>np. Koń (Boxer) zamiast do szpitala został zawieszony do rzeźni.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td>Wszystkie zwierzęta są równe.</td> <td>np. Jedne zwierzęta (świnie) wyzyskują inne zwierzęta (pracę konia).</td> </tr> </tbody> </table>	Lp.	Przykazanie	Przykład z tekstu	4.	Żadne zwierzę nie będzie pić alkoholu.	np. Końcowa scena, kiedy świnie piją alkohol wraz z ludźmi. Końcowa scena, kiedy Napoleon pije alkohol wraz z sąsiadem, panem Pilkingtonem.	5.	Żadne zwierzę nie zabije innego.	np. Koń (Boxer) zamiast do szpitala został zawieszony do rzeźni.	6.	Wszystkie zwierzęta są równe.	np. Jedne zwierzęta (świnie) wyzyskują inne zwierzęta (pracę konia).	0-1-2-3 1 pkt za każdy poprawny argument																				
Lp.	Przykazanie	Przykład z tekstu																																
4.	Żadne zwierzę nie będzie pić alkoholu.	np. Końcowa scena, kiedy świnie piją alkohol wraz z ludźmi. Końcowa scena, kiedy Napoleon pije alkohol wraz z sąsiadem, panem Pilkingtonem.																																
5.	Żadne zwierzę nie zabije innego.	np. Koń (Boxer) zamiast do szpitala został zawieszony do rzeźni.																																
6.	Wszystkie zwierzęta są równe.	np. Jedne zwierzęta (świnie) wyzyskują inne zwierzęta (pracę konia).																																
6.	poprawne nazwanie środków językowych typowych dla przemówienia i potwierdzenie ich stosownym cytatem z przytoczonej mowy. np. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Lp.</th> <th style="text-align: center;">Nazwa środka językowego</th> <th style="text-align: center;">Cytat z użyciem wskazanego środka językowego</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> <td style="text-align: center;"> </td> <td style="text-align: center;"> </td> </tr> </tbody> </table>	Lp.	Nazwa środka językowego	Cytat z użyciem wskazanego środka językowego				0-1-2-3-4 1 pkt za każdy poprawny środek językowy wraz z																										
Lp.	Nazwa środka językowego	Cytat z użyciem wskazanego środka językowego																																

	1.	apostrofa	np. <i>Towarzysze</i>	potwierdzającym go cytatem	
	2.	pytanie retoryczne	np. <i>Towarzysze, zastanówcie się, czym jest to nasze życie?</i>		
	3.	wyliczenie	np. <i>żyjemy nędznie, harujemy i wczesnie umieramy.</i>		
	4.	apel do słuchaczy	np. <i>Usuńmy człowieka</i>		
	5.	tryb rozkazujący	np. <i>zastanówcie się</i>		
	6.	czasowniki użyte w liczbie mnogiej	np. <i>Nie obawiajmy się, żyjemy nędznie, harujemy, umieramy.</i>		
7.	człowieka – dopełnienie główne – przydawka głodu – przydawka			0-1 1 pkt za trzy poprawne odpowiedzi	
8.	wskazanie odpowiedzi A.			0-1	
9.	wyjaśnienie sensu podanego zdania. np. Świnia upodobniła się do człowieka i stała się dla zwierząt równie zła jak człowiek. Świnia wykorzystwała swą pozycję i upodobniła się do człowieka, choć wcześniej go krytykowała.			0-1	
10.	przekształcenie podanej definicji <i>Dobrej Walki</i> na apel aktywizujący do działania. np. <i>Walcz o marzenia!</i> <i>Nigdy nie rezygnuj z walki o marzenia!</i>			0-1-2 1pkt za poprawne przekształcenie 1 pkt za użycie wykrzyknika	
11.	nazwanie dwóch środków językowych występujących w podanym zdaniu i podanie przykładu archaizmu.			0-1-2-3 1 pkt za każde poprawne uzupełnienie tabeli	
	Lp.	Nazwa środka językowego	Przykład wskazanego środka językowego		
	4.	metafora (przenośnia)	<i>Marzenie jest pokarmem dla duszy,</i>		
	5.	porównanie	<i>Marzenie jest jak żywność.</i>		
	6.	archaizm	<i>strawa</i>		
12.	prawidłowe wymienienie cech charakteryzujących człowieka, który posiada marzenia, ale nie potrafi ich urzeczywistnić.			0-1-2 1 pkt za poprawne uzupełnienie wiersza	
	Lp.	Okres życia	Cechy sprzyjające spełnieniu marzeń		Cechy niesprzyjające spełnieniu marzeń
	1.	Okres młodości	posiadanie odwagi (odwaga)		brak umiejętności walki
	2.	Okres dojrzałości	posiadanie umiejętności walki (umiejętność walki)	brak odwagi (brak wiary w spełnienie marzeń; traktowanie marzeń jako oznaki infantylnizmu)	
13.	poprawne wyjaśnienie określenia <i>infantylnie marzenia</i> .			0-1	

	np. Marzenia infanetylne to inaczej marzenia dziecinne. (naiwne, niedojrzałe, niepoważne) .	
14.	poprawne wskazanie czterech powodów, dla których człowiek rezygnuje z marzeń. np. a) Lęk przed podjęciem walki o spełnienie marzeń. b) Uważanie marzeń za oznakę infantylnizmu. c) Niewiara w możliwość spełnienia marzeń. d) Brak czasu na realizację marzeń. e) Nieoczekiwanie od życia żadnych szczególnych przeżyć, zdarzeń. f) Minimalizm życiowy.	0-1-2-3-4 1 pkt za każdy poprawny argument
15.	wyjaśnienie na podstawie przytoczonego przykładu terminu <i>animizacja</i> . np. ... czyli środkami stylistycznymi , polegającymi na ożywieniu rzeczy. (i ożywieniu pojęć abstrakcyjnych.) ... czyli środkami stylistycznymi , polegającymi na nadaniu przedmiotom nieożywionym lub pojęciom abstrakcyjnym cech istot żywych.	0-1
16.	wyjaśnienie w kontekście całej powieści, przenośnego sensu słów bohatera i zapisanie nauki, jaka z nich płynie. np. Chociaż wygodniej (bezpieczniej) jest nie podejmować w życiu żadnej walki (nie ryzykować), człowiek powinien walczyć o swoje marzenia, bo one stanowią istotę jego życia. Człowiek nie powinien uciekać w życiu przed wyzwaniami, mimo że mogą one przynieść coś przykrego.	0-1
17.	wskazanie odpowiedzi D.	0-1
18.	poprawne określenie funkcji, jaką pełni użycie zdań wykrzyknikowych. np. Nadaje wypowiedzi ton kategoryczny. Podkreśla emocje podmiotu lirycznego. Podkreśla przestrożę, ostrzeżenie. Dopuszczalne: Określa zależność między podmiotem lirycznym i adresatem.	0-1
19.	wyjaśnienie metaforycznego sensu związku frazeologicznego <i>umywać ręce</i> . np. Unikać odpowiedzialności za własne czyny. Unikać odpowiedzialności.	0-1
20.	wskazanie Biblii jako źródła, z którego pochodzi związek frazeologiczny <i>umywać ręce</i> . Nie przyznaje się punktu za zapis <i>Biblia</i> z błędem ortograficznym (małą literą).	0-1
21.	wskazanie odpowiedzi B.	0-1
22.	wskazanie odpowiedzi A.	0-1
23.	Nazwanie zabiegu stylistycznego, wykorzystanego, podkreślonego przez użycie <i>albo, czy</i> . kontrast (zestawienie przeciwieństw)	0-1
24.	wskazanie odpowiedzi C.	0-1
25.	określenie obowiązku, jaki spoczywa na polityku. np. Obowiązkiem polityka jest odpowiedzialne wykorzystanie możliwości, jakie daje sprawowanie władzy. Sprawiedliwe sprawowanie rządów. Troska o dobro społeczne.	0-1
26.	wymienienie dwóch różnych, niepożądanych cech polityka.	0-1

	np. egoizm, prywatna, przedkładanie spraw własnych nad sprawy ogółu, nieodpowiedzialność .	
27.	Kryteria oceny wypracowania:	0-15
	1. Treść: a) sformułowanie tezy bądź hipotezy, b) charakterystyka postawy jednego bohatera – pierwszy przykład, c) ocena postawy bohatera (dotyczy pierwszego przykładu), d) charakterystyka postawy drugiego bohatera – drugi przykład, e) ocena postawy bohatera (dotyczy drugiego przykładu), f) podsumowanie rozważań. Uczeń otrzymuje punkty za uwzględnienie w pracy powyższych elementów (1 pkt za jeden z sześciu wymienionych elementów).	0-6
	2. Przestrzeganie graficznej segmentacji tekstu. Uczeń otrzymuje punkt, jeśli stosował graficzną segmentację tekstu (akapity, wyodrębnienie głównych części pracy).	0-1
	3. Pisanie tekstu spójnego pod względem logicznym i rzeczowym. Uczeń otrzymuje punkt, jeśli napisał tekst spójny pod względem logicznym i rzeczowym .	0-1
	4. Przestrzeganie poprawności językowej. 0-3 bł. – 3 pkt. 4 bł. – 2 pkt. 5 bł. – 1 pkt 6 bł. – 0 pkt.	0-1-2-3
	5. Dostosowanie stylu wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej. Uczeń otrzymuje punkt, jeśli konsekwentnie posługiwał się stylem charakterystycznym dla wywodu argumentacyjnego.	0-1
	6. Przestrzeganie zasad ortografii. 0 bł. – 2 pkt. 1 bł. – 1 pkt. 2 bł. – 0 pkt.	0-1-2
	7. Przestrzeganie zasad interpunkcji. Dopuszczalne 3 błędy.	0-1